

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ: ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ «ΕΛΛΗΝΙΚΑ»

Α. Κείμενο (Βιβλίο 2^ο, Κεφάλαιο 1^ο, §§ 27-29)

Λύσανδρος δ', ἐπεὶ ἦν ἡμέρα πέμπτη ἐπιπλέουσι τοῖς Ἀθηναίοις, εἶπε τοῖς παρ' αὐτοῦ ἐπομένοις, ἐπὶ κατίδωσιν αὐτοὺς ἐκβεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατὰ τὴν Χερρόνησον (ὅπερ ἐποίουν πολὺ μᾶλλον καθ' ἐκάστην ἡμέραν, τὰ τε σιτία πόρρωθεν ὠνούμενοι καὶ καταφρονούντες δὴ τοῦ Λυσάνδρου, ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν), ἀποπλέοντας τοῦμπαλιν παρ' αὐτόν ἄραι ἄσπίδα κατὰ μέσον τὸν πλοῦν. Οἱ δὲ ταῦτα ἐποίησαν ὡς ἐκέλευσε.

Λύσανδρος δ' εὐθύς ἐσήμανε τὴν ταχίστην πλεῖν, συμπαρήει δὲ καὶ Θώραξ τὸ πεζὸν ἔχων. Κόνων δὲ ἰδὼν τὸν ἐπίπλοον, ἐσήμανεν εἰς τὰς ναῦς βοηθεῖν κατὰ κράτος. Διεσκεδασμένων δὲ τῶν ἀνθρώπων, αἱ μὲν τῶν νεῶν δίκροτοι ἦσαν, αἱ δὲ μονόκροτοι, αἱ δὲ παντελῶς κεναί' ἡ δὲ Κόνωνος καὶ ἄλλαι περὶ αὐτόν ἐπτά πλήρεις ἀνήχθησαν ἀθρόαι καὶ ἡ Πάραλος, τὰς δ' ἄλλας πάσας Λύσανδρος ἔλαβε πρὸς τὴν γῆν. Τοὺς δὲ πλείστους ἀνδρας ἐν τῇ γῆ συνέλεξεν' οἱ δὲ καὶ ἔφυγον εἰς τὰ τειχύδρια. Κόνων δὲ ταῖς ἐννέα ναυσὶ φεύγων, ἐπεὶ ἔγνω τῶν Ἀθηναίων τὰ πράγματα διεφθαρμένα, κατασχὼν ἐπὶ τὴν Ἀβαρονίδα τὴν Λαμψάκου ἄκραν ἔλαβεν αὐτόθεν τὰ μεγάλα τῶν Λυσάνδρου νεῶν ἱστία, καὶ αὐτὸς μὲν ὀκτώ ναυσὶν ἀπέπλευσε παρ' Εὐαγόραν εἰς Κύπρον, ἡ δὲ Πάραλος εἰς τὰς Ἀθήνας, ἀπαγγελοῦσα τὰ γεγονότα.

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

1. Μετάφραση

- **Να μεταφράσετε τα αποσπάσματα:** «ἐπεὶ ἦν ἡμέρα ..... τὸν πλοῦν» και «Κόνων δέ ταῖς ἑννέα ..... τὰ γεγονότα»

(μονάδες 30)

2. Ερμηνευτικές ερωτήσεις:

α) Να σχολιάσετε τη φράση: ἐκβεβηκότας καὶ ἐσκεδασμένους κατὰ τὴν Χερρόνησον (ὄπερ ἐποίουν πολὺ μᾶλλον καθ' ἑκάστην ἡμέραν.....)

(μονάδες 10)

β) Ποιες ἦταν οἱ κινήσεις τοῦ Κόνωνα μόλις ἐγίνε η ἐπίθεση τῶν Σπαρτιατῶν;

(μονάδες 10)

3. Συντακτικό:

α) **Να χαρακτηρίσετε συντακτικῶς τις λέξεις (υπογραμμίζονται στο κείμενο):**

ὄπερ:.....

καταφρονοῦντες:.....

τοῦ Λυσάνδρου:.....

διεσκεδασμένων:.....

τόν ἐπίπλουν:.....

ἀπαγγελοῦσα:.....

αἱ μὲν:.....

τῶν νεῶν:.....

κεναί:.....

μᾶλλον:.....

(μονάδες 5)

β) **Να χαρακτηρίσετε συντακτικῶς τις παρακάτω δευτερεύουσες προτάσεις (εἶδος, πῶς εἰσάγονται, πῶς εκφέρονται, συντακτικὴ θέση) :**

- ἐπεὶ ἔγνω τῶν Ἀθηναίων τὰ πράγματα διεφθαρμένα

- ὅτι οὐκ ἀντανῆγεν

(μονάδες 5)

4. Γραμματική:

α) **ἦν, βοηθεῖν:** να γράψετε το β' ενικό της Προστακτικής του Ενεστώτα και της Οριστικής του Παρατατικού.

β) **ἡμέρα, ἀσπίδα, κράτος, ταῦτα, ἄνδρας, τὸν ἐπίπλουν:** να γράψετε τη δοτική ενικού και πληθυντικού τῶν παραπάνω λέξεων.

γ) **νεῶν, ὄπερ:** να κλιθούν στον ἄλλο αριθμὸ οἱ λέξεις.

δ) **ἔλαβε:** να γράψετε τοὺς ἀρχικοὺς χρόνους στὴν ενεργητικὴ φωνή και να κάνετε χρονικὴ ἀντικατάσταση στὸ γ' ενικό της οριστικής.

ε) **ἔφυγον, εἶπε, ἐποίησαν:** να κάνετε ἐγκλιτικὴ ἀντικατάσταση στὸ πρόσωπο και στὸ χρόνο που βραίσκονται τὰ ρήματα.

στ) **μᾶλλον, τὰ μεγάλα:** να γράψετε τὰ παραθετικά τῶν λέξεων.

(μονάδες 20)

5. Λεξιλογικά:

- **Να γράψετε ἀπὸ δύο ὁμόρριζες λέξεις τῆς νέας ἐλληνικῆς (ὄχι ρήματα) για καθεμία ἀπὸ τις λέξεις:** ἀντανῆγεν, ἄραι, ἔλαβε, ἀπαγγελοῦσα, ἰδῶν.

(μονάδες 10)

6. Εισαγωγή:

- Σε ποιες κατηγορίες χωρίζονται τὰ ἔργα τοῦ Ξενοφώντος; Να ἀναφέρετε δύο παραδείγματα για καθεμία ἀπὸ αυτές.

(μονάδες 10)